

Таким чином, онлайн-поведінкова реклама в умовах цифрової економіки уособлює складний феномен на межі правомірної комерційної практики та потенційного порушення етичних і правових норм. Сучасна нормативна база, зокрема вимога поінформованої згоди на обробку персональних даних, свідчить про схильність законодавця до розгляду онлайн-поведінкової реклами як такої, що суперечить праву на приватність.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Directive 2002/58/EC of the European Parliament and of the Council of 12 July 2002 concerning the processing of personal data and the protection of privacy in the electronic communications sector (Directive on privacy and electronic communications). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2002/58/oj/eng>
2. Directive 2005/29/EC of the European Parliament and of the Council of 11 May 2005 concerning unfair business-to-consumer commercial practices in the internal market and amending Council Directive 84/450/EEC, Directives 97/7/EC, 98/27/EC and 2002/65/EC of the European Parliament and of the Council and Regulation (EC) No 2006/2004 of the European Parliament and of the Council ('Unfair Commercial Practices Directive URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2005/29/oj/eng>
3. Internet Advertising Market Size, Share, Competitive Landscape and Trend Analysis Report, by Platform Type, Ad Format, Pricing Model, Enterprise Size, Industry Vertical and Region: Global Opportunity Analysis and Industry Forecast, 2020-2027. URL: <https://www.alliedmarketresearch.com/internet-advertising-market>
4. IP330 - ICA: Facebook sanctioned for 7 million. URL: <https://en.agcm.it/en/media/press-releases/2021/2/IP330%20accessed%2026%20January%202023>.
5. Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj/eng>

УДК 342.9

Самуляк М. Ю.
*аспірант 1 року навчання
кафедри адміністративного права
та судочинства,
Західноукраїнський національний
університет, адвокат*

Участь прокурора у справах за статтею 130 КУпАП (рішення ЄСПЛ у справі «Гайдашевський проти України»)

У науковій публікації «The participation of the prosecution authority in cases of administrative offences (the ECHR judgment in the case of Figurka v. Ukraine)» [1] зазначено, що рішення Європейського Суду з прав людини (надалі – ЄСПЛ)

у справі «Фігурка проти України» [2] не варто розглядати як остаточне у питанні обов'язкової участі прокурора у справах про адміністративні правопорушення за ст. 130 КУпАП [3]. Разом з тим, автором були висловлені сподівання, що у 2025 році ЄСПЛ ухвалить нові рішення щодо недопустимості поєднання функцій суду та сторони обвинувачення у вказаній категорії справ [1, с. 35].

06 лютого 2025 року ЄСПЛ виніс рішення у справі «Гайдашевський проти України» [4], яке стосувалося справи про адміністративне правопорушення за ст.130 КУпАП. За обставинами вказаної справи, 22 січня 2020 року поліцейські склали протокол за ст. 130 КУпАП щодо громадянина Гайдашевського Вадіма Олександровича за керування транспортним засобом у стані наркотичного сп'яніння, встановленого місцевим психіатричним диспансером (надалі – диспансер) за допомогою експрес-тесту на шість видів наркотиків. При цьому, розділ, що мав містити результати лабораторних аналізів, був закреслений. Суд першої інстанції розглянув справу за відсутності особи. Постановою Хмельницького міськрайонного суду від 12 лютого 2020 року у справі № 686/3398/20 суддя Данькова С. О. визнала Гайдашевського В. О. винним і призначила штраф у розмірі 10 200 грн та позбавлення права керування на один рік [5].

Захисник адвокат Садовнікова А. О. подала апеляційну скаргу, посилаючись на відсутність складу адміністративного правопорушення. 08 травня 2020 року суддя Хмельницького апеляційного суду Кулеша Л. М. витребувала копію висновку медичного огляду про стан сп'яніння Гайдашевського В. О. 22 травня 2020 року суддя вирішила витребувати від диспансеру інформацію про «законність лабораторного дослідження (чи відповідало воно нормативним актам) та які конкретно наркотичні речовини були виявлені». 15 червня 2020 року диспансер надіслав до суду апеляційної інстанції лист, у якому зазначено, що швидкий тест, згаданий у звіті, є «лабораторним дослідженням» і підтверджує вміст амфетаміну і марихуану в організмі Гайдашевського В. О. 13 липня 2020 року захисник заявила відвід головуючому судді. Вона посилалася на справу «Малофєєва проти Росії», стверджуючи, що суд не може за власною ініціативою збирати докази замість сторони обвинувачення. Адвокат зазначала, що суддя на судовому засіданні 22 травня 2020 року заявила, що не можливо вирішити справу, доки суд не отримає відповідь на свій запит, оскільки вона телефонувала до диспансеру і їй сказали, що експрес-тестування є лабораторним, однак з невідомих причин диспансер це не відобразив в початковій відповіді на запит. 22 липня 2020 року суддя Хмельницького апеляційного суду Матушак М. С. постановою суду у задоволенні заяви захисника Садовнікової А. О. про відвід судді Хмельницького апеляційного суду Кулеші Л. М. відмовила, оскільки заборони на витребування доказів апеляційним судом не передбачено КУпАП [6]. 13 серпня 2020 року суддя Хмельницького апеляційного суду Кулеша Л. М. залишила рішення суду першої інстанції без змін. У постанові суду, зокрема, зазначено, що доводи сторони захисту про порушення процедури порядку виявлення у особи ознак наркотичного сп'яніння позбавлені підстав та спростовується даними відповіді диспансеру, на запит Хмельницького апеляційного суду [7].

В обґрунтування рішення у справі «Гайдашевський проти України» ЄСПЛ

зазначив, що на відміну від справи Фігурки, у цій справі апеляційний суд не просто досліджував наявні докази, а самостійно витребував нові – медичний висновок і його роз'яснення. Суд апеляційної інстанції сам визначив питання про відповідність медичного огляду нормативним вимогам як вирішальне й відклав розгляд справи до отримання підтвердження цього факту. Отже, національний суд за власною ініціативою шукав докази, що погіршували становище особи, яка притягується до адміністративної відповідальності і використав їх у своєму рішенні, щоб заперечити аргументи, висунуті захистом. ЄСПЛ акцентував, що сторона обвинувачення була відсутня і з відповідними клопотаннями до національного суду не зверталася. Це створило враження змішування ролей судді та прокурора й викликало обґрунтовані сумніви в неупередженості національного суду. ЄСПЛ дійшов висновку, що мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (надалі – Конвенція) [8].

Варто зазначити, що офіційний веб-сайт Судової влади України містить інформацію про те, що громадянин України Гайдашевський Вадім Олександрович притягувався до адміністративної відповідальності за ст. 130 КУпАП у 2016 та 2018 роках [9]. Звичайно, не можливо однозначно стверджувати, що йдеться про одну і ту ж особу, оскільки для цього потрібно мати доступ до матеріалів справ про адміністративні правопорушення, щоб однозначно забезпечити ідентифікацію.

Справа Гайдашевського знову порушує в Україні питання про необхідність обов'язкової участі сторони обвинувачення у справах про адміністративні правопорушення за статтею 130 КУпАП, оскільки в окремих випадках виникає потреба у збиранні додаткових доказів, окрім тих, які були зібрані поліцейськими та передані до суду разом із протоколом про адміністративне правопорушення. Ця справа демонструє суттєву прогалину в процесі у справах про адміністративні правопорушення за ст. 130 КУпАП, де правопорушення є суспільно небезпечним, а ризики для безпеки дорожнього руху – високими. Лише у змагальному процесі можна належно забезпечити баланс інтересів і захист як прав особи, так і інтересів суспільства. У деяких справах, за відсутності сторони обвинувачення, справедливе прагнення суду притягнути особу до адміністративної відповідальності за керування у стані сп'яніння, змушує суд фактично перебирати на себе функції сторони обвинувачення і самостійно збирати докази, що в підсумку призводить до порушення Конвенції.

Підсумовуючи вищевикладене, слід наголосити на необхідності внесення змін до КУпАП, а зокрема щодо обов'язкової участі сторони обвинувачення у справах за ст. 130 КУпАП. Виходячи з норм КУпАП, прокурорський нагляд за додержанням законів у справах про адміністративне правопорушення можна поділити на дві категорії: безпосередня участь у розгляді справи про адміністративне правопорушення; нагляд за відповідними органами, що здійснюють розгляд справ та застосовують заходи впливу за адміністративні правопорушення [10, с. 67]. На нашу думку, немає необхідності посилювати прокурорський нагляд у справах про адміністративні правопорушення за ст. 130 КУпАП, враховуючи їх кількість. Стороною обвинувачення у справах за ст. 130 КУпАП можуть виступати: (1) представники управління патрульної поліції; (2) представники районного відділу поліції; (3) особа, що склала

протокол про адміністративне правопорушення. Саме поліцейські, які були безпосередніми очевидцями події та збирали докази, зможуть детально пояснити суду версію подій сторони обвинувачення і надати при необхідності, в конкретній ситуації, додаткові докази.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Самуляк М. Ю. The participation of the prosecution authority in cases of administrative offences (the ECHR judgment in the case of Figurka v. Ukraine). *Актуальні проблеми правознавства*. 2024. № 4 (40). С. 30-36.
2. The case of Figurka v. Ukraine, заява № 28232/22, 16.11.2023. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/?i=001-228845>.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Верховна Рада України від 07.12.1984 р. № 8074-10. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
4. The case of Gaydashevskyy v. Ukraine, заява № 11553/21, 06.02.2025 р. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/fre?i=001-241577>.
5. Постанова Хмельницького апеляційного суду від 23.07.2020 р. у справі № 686/3398/20. URL: <https://verdictum.ligazakon.net/document/90562475>.
6. Постанова Хмельницького апеляційного суду від 13.08.2020 р. у справі № 686/3398/20. URL: <https://verdictum.ligazakon.net/document/90976564>.
7. Європейська Конвенція з прав людини: Конвенцію ратифіковано Законом України № 475/97-ВР від 17.07.1997 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.
8. Судова влада України. URL: <https://court.gov.ua/fair/>.
9. Кушнір І., Адамчук С. Щодо деяких питань участі прокурора в справах про адміністративні правопорушення під час застосування заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян. *Верховенство права: доктрина і практика в умовах сучасних світових викликів*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. URL: <https://er.dduvs.edu.ua/bitstream/123456789/11927/1/16.pdf>. С.67-70.

УДК 347.451

Саванець Л. М.
к.ю.н., доцент, в.о. завідувача
кафедри міжнародного
та європейського права,
Західноукраїнський національний
університет

Ремонт товару як засіб правового захисту у договірному праві ЄС

Прийняття нової Директиви ЄС 2024/1799 Європейського Парламенту та Ради від 13 червня 2024 року про спільні правила сприяння ремонту товарів та про внесення змін до Регламенту (ЄС) 2017/2394 та Директив (ЄС) 2019/771 та (ЄС) 2020/1828 (далі - Директива ЄС 2024/1799 про спільні правила сприяння ремонту товарів) [1] зумовлене необхідністю забезпечення реалізації політики